

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2006
03.02.2006

Notariaadiseadus

Vastu võetud 06.12.2000
[RT I 2000, 104, 684](#)
jõustumine 01.02.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
12.06.2002	RT I 2002, 57, 357	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 64, 390	29.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
20.11.2002	RT I 2002, 102, 600	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 18, 100	07.03.2003, osaliselt 1. 05. 2004
03.12.2003	RT I 2003, 78, 527	01.01.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 450	01.01.2006
15.12.2005	RT I 2005, 71, 549	01.01.2006

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus reguleerib notariameti ning Notarite Koja staatust.
- (2) Notariaalset tõestamismenetlust, notari distsiplinaarvastutust ning notari tasu määrasid reguleeritakse teiste seadustega.
- (3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Haldusmenetluse seadust ei kohaldata notari ametitoimingutele.
[[RT I 2003, 18, 100](#)-jõust. 07.03.2003]

2. peatükk NOTARIAMET

§ 2. Notari staatus

- (1) Notar on avalik-õigusliku ameti kandja, kellele riik on andnud õiguse tõestada isikute taotlusel õigusliku tähendusega asjaolusid ja sündmusi ning teha muid õiguskindlust tagavaid ametitoiminguid.
- (2) Notar on ametitoimingute tegemisel sõltumatu.
- (3) Notar ei ole ettevõtja ega riigiametnik. Notar peab oma ametit enda nimel ja vastutusel vaba elukutsena.

(4) Notar peab jääma erapooletuks ja usaldatavaks kõigi isikute suhtes, kelle huve ja õigusi tema ametitöingimise puudutab.

(5) Notar peab järgima ametivannet ning käituma väärikalt ka väljaspool ametitegevust.

§ 3. Saladuse hoidmise kohustus

(1) Notar on kohustatud saladuses hoidma talle seoses ametitegevusega teatavaks saanud andmed. See kohustus jääb püsima ka pärast notari ametist lahkumist ning laieneb notaribüroo töötajatele, tõlkidele ning teistele isikutele, kellel on juurdepääs nimetatud andmetele.

(2) Notar annab andmeid oma ametitöingimuste kohta ainult neile isikutele, kelle ülesandel või kelle suhtes ametitöingimused tehti, või nende esindajatele. Kohtu nõudmisel annab notar andmeid ametitöingimuste kohta neis kriminaal-, tsiviil- või haldusajades, mis on kohtu menetluses. Kohtu määruse alusel annab notar andmeid oma ametitöingimuste kohta uurimisorganitele.

(3) Notar võib avaldada andmeid testamendi olemasolu ja sisu kohta ainult pärast testaatori surma.

(4) Isik, kelle ülesandel notar ametitöingimuse tegi, või tema õigusjärglane või esindaja võib notari vabastada toimingute saladuses hoidmise kohustusest, esitades selle kohta kirjaliku nõusoleku. Kui see isik on surnud ning tal õigusjärglasi ei ole või kui temaga ühendusse astumine pole võimalik, võib notari saladuse hoidmise kohustusest vabastada kohus. Kohus võib notari taotlusel vabastada ta ametitöingimuste saladuses hoidmisest ka muudel kaalukatel põhjustel.

(5) Notari ametitöingimuste saladuses hoidmise kohustus laieneb krediitiasutustele, kohtutele, arhiividele ning teistele juriidilistele isikutele ja asutustele ning nende töötajatele, kelle valduses on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid sisaldavaid dokumente või kellel on neile juurdepääs, kui seadusega ei sätestata teisiti. Krediitiasutused, kohtud, arhiivid ning teised juriidilised isikud ja asutused, kelle valduses on notari ametitöingimuste sisaldavaid dokumente või informatsiooni nende kohta, avaldavad andmeid analoogselt käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korrale, kui seadusega ei sätestata teisiti.

§ 4. Õigus kasutada riigivapi kujutist

(1) Notaril on Eesti riigivapi kujutisega pitsat, millel on notari nimi ja tema büroo asukoht.

(2) Notaril on õigus kasutada dokumentidel ja siltidel Eesti riigivapi kujutist.

(3) Notaril võib olla kuni kaks riigivapi kujutisega värvi-, reljeef- või muud liiki pitsatit.

(4) Notar annab ametist lahkumisel või teise tööpiirkonda üleminekul oma pitsati hävitamiseks Justiitsministeeriumile. Notari surma korral teeb seda tema asemel Notarite Koja esindaja (§ 16 lõige 2).

§ 5. Järelevalve ametipidamise üle

(1) Järelevalvet notari ametipidamise üle teostab justiitsminister tema poolt volitatud ametnike kaudu.

(2) Justiitsminister võib järelevalve teostamisele kaasata Notarite Koja. Justiitsminister võib üksikutes küsimustes delegeerida järelevalve Notarite Kojale ning anda selle teostamiseks juhendeid. Neis küsimustes vastuvõetud Notarite Koja otsuseid võib justiitsminister muuta.

(3) Järelevalve eesmärgiks on kontrollida notari nõuetekohast ametipidamist, sealhulgas notaribüroo töökorraldust, ametitegevuse raamatute pidamist, dokumentide säilitamist, elektroonilist isikuandmete töötlust notaribüroos ning ettenähtud ühendust arvutivõrgu kaudu registritega, käesoleva seaduse §-s 33 nimetatud ametitöingimuste täitmist, osalejate esindamist käesoleva seaduse § 30 lõike 2 alusel ning nõutava ametikindlustuse olemasolu. Järelevalve ei laiene ametitöingimuste sisule.

(4) Järelevalve seisneb notari ametipidamise korrapärase kontrollimises. Täiendav kontrollimine on lubatud vaid põhjendatud juhtudel, kui on andmeid, mis viitavad kontrollimise vajadusele. Uue notari puhul korraldatakse esimene kontrollimine teise ametiaasta jooksul.

(5) Notar on kohustatud esitama järelevalve teostamiseks vajalikud ametitegevuse raamatud ja muud materjalid.

(6) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse vastavalt ka notari asendaja ametitegevuse kontrollimisel.

§ 6. Notariks saamise tingimused

[RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]

(1) Notariks võib saada kandidaaditeenistuse läbinud ja notarieksami sooritanud teovõimeline Eesti kodanik, kes valdab kõnes ja kirjas eesti keelt, on aus ja kõrgete kõlbeliste omadustega ning kes vastab kohtunikule esitatavatele haridusnõuetele vastavalt kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktile 1 ja lõikele 1¹.

(2) Notariks ei või nimetada kohtute seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud isikut.

(3) [Kehtetu - RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]

§ 7. Ametikoha täitmine konkursi alusel

Notari ametikoht täidetakse konkursi alusel. Konkursi tingimused ja korra määrab justiitsminister, ära kuulanud Notarite Koja arvamuse .

§ 8. Ametikohtade arv ja ametisse nimetamine

(1) Notari ametikohtade arvu ja tööpiirkonnad määrab kindlaks justiitsminister, lähtudes õiguskäibe vajadustest .

(2) Notari nimetab ametisse justiitsminister.

(3) Notar nimetatakse kindlasse tööpiirkonda ja talle väljastatakse ametitunnistus.

(4) Notar nimetatakse ametisse eluaegsena. Notari taotlusel võib justiitsminister lubada notaril pärast pensioniea saabumist jääda ametisse, kui see on vajalik õiguskäibe vajaduste rahuldamiseks, kuid mitte kauemaks kui 10 aastaks.

§ 9. Ametivanne

(1) Notariametisse nimetatud isik annab enne ametisse asumist justiitsministrile ametivande, mille tekst on järgmine: «Töotan oma au ja teadmiste juures olla truu Eesti Vabariigile, järgida tema põhiseadust ja alluda ainult seadusele. Notarina töotan pidada oma ametit ausalt, väärikalt ja erapooletult.»

(2) Notari ametivannet hoitakse Justiitsministeeriumis.

§ 10. Ametisse asumine

(1) Notar peab ametisse asuma nelja kuu jooksul pärast ametisse nimetamist.

(2) Notar peab enne ametisse asumist esitama justiitsministrile oma ametipitsati jäljendi näidise, allkirjanäidise ja ametikindlustusdokumendi.

§ 11. Notaribüroo

(1) Notari töökohaks on tema büroo.

(2) Notar võib avada ainult ühe büroo. Notari taotlusel võib justiitsminister lubada notaril oma tööpiirkonnas avada mitu bürood.

(3) Kaks või enam ühte ja samasse tööpiirkonda määratud notarit võivad Notarite Koja eestseisuse nõusolekul pidada ühist bürood. Notarite õigused ja kohustused ühise büroo pidamisel määratakse kindlaks nendevahelise lepinguga. Ka ühise büroo pidamise puhul teeb iga notar toiminguid enda nimel ja kannab oma ametitegevuse eest isiklikku vastutust.

(4) Notaril on keelatud töötada ühistes ametiruumides teiste elukutsete esindajatega, välja arvatud vandetõlgiga.

(5) Notaribüroo peab olema avatud tööpäevadel vähemalt viis tundi päevas. Kui notar on avanud oma tööpiirkonnas mitu bürood, kehtib nimetatud nõue ainult ühe büroo kohta. Teiste büroode lahtioleku aja määrab notar vastavalt vajadusele.

(6) Notar kui avalik-õigusliku ameti kandja ja vaba elukutse esindaja täidab talle seadusega pandud ülesandeid isiklikult. Notari ametitoimingu taotlejal ja tõestatava tehingu poolel peab olema alati võimalik pöörduda toiminguga seoses vahetult notari poole.

§ 12. Ametialased kitsendused

(1) Notar ei või peale notariameti pidada teisi tasustatavaid ameteid ega olla muul tasustataval töö, välja arvatud õppe- ja teadustöö ning tsiviilõiguslane õigusnõustamine väljaspool tõestamismenetlust.

(2) Notar ei või tegelda ettevõtlusega ega:

- 1) kuuluda äriühingusse, olla selle juhatuse ja nõukogu liige, likvideerija või prokurist;
- 2) olla välismaa äriühingu filiaali juhataja;
- 3) olla pankrotihaldur, pankrotitoimkonna liige või kinnisasja sundvalitseja.

(3) Notar võib omandada avalikult emiteeritud väärtpapereid, sealhulgas aktsiaid ja vahetusvõlakirju.

(4) Notar ei või olla erakonna juhatuse liige ega kuuluda välismaisesse poliitilisse ühendusse.

(5) Notaril ja tema büroo töötajail on keelatud olla poolte vahendajaks tehingute sõlmimisel, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(6) Notaril on keelatud ennast ja oma ametitegevust reklaamida. Reklaamina ei käsitata notari nime, notaribüroo töötaja ja aadressi ning sidevahendite numbrite avalikkusele teatavakstegemist.
[RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]

§ 13. Notari tasu ja maksustamine

(1) Notari ametitoimingute tegemine on tasuline.

(2) Notari tasu määrad kehtestatakse seadusega.

(3) Notaritel on keelatud sõlmida kokkuleppeid tasumäärade muutmiseks.

(4) Igal notariaalselt vormistatud dokumendil peab olema märgitud notari poolt võetud tasu suurus.

(5) Notarit käsitatakse raamatupidamise ja maksustamise alal füüsilisest isikust ettevõtjana. Notar on käibemaksukohustuslane. Ühist bürood pidavatel notaritel võib olla ühine raamatupidamine.

(6) Notari tulu ametialasest tegevusest on summa, mis jääb notarile pärast notari tasuna saadud summast notaribüroo ülalpidamiskulude, seadusega sätestatud maksude ja muude notari ametialase tegevusega seotud kohustuslike maksete tasumist.

[RT I 2002, 102, 600- jõust. 01.01.2003]

§ 14. Vastutus

(1) Notar vastutab oma ametikohustuste süülisest rikkumisest tekkinud kahju eest. Notar vastutab kui avaliku võimu kandja riigivastutuse seaduses sätestatud alustel ja ulatuses. Kahju hüvitamise nõue vaadatakse läbi hagimenetluses maakohtus.

(2) Kui kahju tekitamise eest vastutab ka tehinguosaline või kolmas isik, vastutab notar ametikohustuste süülisest rikkumisest tekkinud kahju eest ulatuses, mis jääb hüvitamata selle kahju tekitanud muude isikute poolt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikest 1 tulenev nõue aegub kolme aasta jooksul hetkest, mil kannatanu sai teada kahjust ja seda hüvitama kohustatud isikust, ning hiljemalt 10 aasta jooksul kahju tekitamisest alates.

(4) Riik ei vastuta notari tekitatud kahju eest.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 15. Ametikindlustus

(1) Käesoleva seaduse §-s 14 nimetatud kahju hüvitamise tagamiseks on notar kohustatud sõlmima ametikindlustuslepingu, mis vastab järgmistele tingimustele:

1) kindlustusandjaks on Eestis kindlustustegevuseks luba omav äriühing;

2) leping katab kogu käesoleva seaduse §-st 14 tulenevat vastutust, hõlmates ka isikuid, kelle eest notar ametialaselt vastutab;

3) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt üks miljon krooni ning kindlustusaasta jooksul väljamakstavate kindlustushüvitiste ülempiir vähemalt kolm miljonit krooni.

(2) Vastutust tahtliku kohustuse rikkumise eest kindlustama ei pea.

(2¹) Justiitsministril on õigus kehtestada notari ametikindlustuslepingu lisatingimusi kindlustusjuhtumi, hüvitise vähendamise või hüvitamisest keeldumise aluste ja hüvitamise tähtaja kohta.

(3) Notarite Koda sõlmib kindlustuslepingu notarikandidaadi ja käesoleva seaduse § 20 lõikes 4 näidatud isiku tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks ning võib sõlmida täiendava kindlustuslepingu käesoleva seaduse §-s 14 näidatud kahju hüvitamise tagamiseks.

[RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

§ 16. Dokumentide säilitamine

(1) Notari dokumendid käesoleva seaduse mõistes on tõestamiseseaduse alusel säilitatavad notari dokumendid ja nende alusdokumendid ning notari ametitegevuse raamatud. Notari dokumentideks loetakse ka notari asendaja vastavad dokumendid. Notari dokumendid kuuluvad riigile.

(2) Notar annab ametist lahkumisel või teise tööpiirkonda üleminekul dokumendid üle tööpiirkonnajärgsele riigiarhiivile. Notari surma või raske haiguse korral teeb seda Notarite Koja esindaja. Dokumente võib üle anda ametisoleku ajal.

(3) Justiitsministri korraldusel võib notari dokumentide ülevõtmise teha kohustuslikuks ajutiselt täitmata notari ametikohale nimetatud notari asendajale. Justiitsministri korraldusel võib teisele samas tööpiirkonnas ametit pidavale notarile teha kohustuslikuks notari dokumentide ülevõtmise, mis on vajalikud alustatud toimingute lõpuleviimiseks.

(4) Arhiivile ei anta üle testamente, pärimislepinguid ja pärimistoimikuid, mis kuuluvad säilitamisele Harju Maakohtu pärimisregistris.

(5) [Notari dokumentide säilitamise ja üleandmise korra kehtestab justiitsminister](#) .
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 17. Ametist vabastamine ja tagandamine

(1) Notari vabastab ametist justiitsminister järgmistel alustel:

- 1) notari algatusel;
- 2) notari tervises seisundi tõttu, mis ei võimalda tal notarina töötada;
- 3) käesoleva seaduse § 8 lõikes 4 näidatud vanusepiiri saabumisel.

(2) Justiitsminister tagandab notari ametist järgmistel alustel:

- 1) kui notari suhtes on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo eest, samuti notari suhtes tehtud muu süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel, millega mõistetud kriminaalkaristus teeb võimatuks notarina tegutsemise;
- 2) raske ametialase üleastumise korral;
- 3) kui notar ei asu ametisse käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 näidatud aja jooksul;
- 4) muude asjaolude ilmnemisel, mis teevad võimatuks notarina töötamise.

(3) Enne notari ametist vabastamist või tagandamist kuulab justiitsminister ära notari selgitused ning Notarite Koja seisukoha, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud juhul.

§ 18. Ametisoleku peatamine

(1) Justiitsminister võib notari taotlusel peatada notari ametisoleku tema erialase enesetäiendamise korral, asumisel Notarite Koja või muu notarite ühenduse teenistusse või muul mõjuval põhjusel.

(2) Justiitsminister võib peatada notari ametisoleku järgmistel asjaoludel:

- 1) käesoleva seaduse § 17 lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul notari ametist vabastamise otsustamiseni;
- 2) notari suhtes distsiplinaarmenetluse algatamise korral distsiplinaarmenetluse lõpuni;
- 3) notarile kriminaalkorras süüdistuse esitamise korral esitamise hetkest kuni kriminaalasja lõpetamiseni või notari õigeksmõistmiseni või justiitsministri poolt ametisoleku peatumise lõpetamise otsustamiseni.

(3) Notaril, kelle ametisolek on peatatud, on keelatud teha ametitoiminguid.

(4) Notari ametisoleku peatamise ajaks nimetatakse notarile asendaja vastavalt käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 sätestatud korrale.

§ 19. Ametikohustuste täitmisest eemalviibimine

Notar on kohustatud enam kui kahepäevases ametikohustuste täitmisest eemalviibimisest teatama Notarite Kojale. Notari enam kui ühekuuliseks ametikohustuste täitmisest eemalviibimiseks, välja arvatud haiguse, raseduse ja sünnituse korral, on nõutav justiitsministri luba.

3. peatükk NOTARI ASENDAMINE

§ 20. Notari asendamine

(1) Notarite Koda nimetab notarile tema taotlusel asendaja, kui notar viibib oma ametikohustuste täitmisest eemal enam kui viis päeva.

(2) Notari taotlusel ning kooskõlastatult Notarite Kojaga võib justiitsminister nimetada notarile alalise asendaja kalendriaastaks, ära näidates juhud, millal asendaja asub ametikohustuste täitmisele.

(3) Notari asendamise korral on asendataval notaril keelatud teha ametitoiminguid.

(4) Justiitsminister võib Notarite Koja eestseisuse ettepanekul nimetada notari asendaja kuni üheks aastaks juhul, kui notari ametikoht on ajutiselt täitmata.

§ 21. Notari asendaja

(1) Notari asendajaks võib olla teine notar, endine notar või piisava praktilise kogemusega notarikandidaat.

(2) Notari taotlusel võidakse nimetada notari asendajaks ka mõni teine Eesti kodanik, kes vastab notarile esitatavatele nõuetele (välja arvatud kandidaaditeenistuse läbimine ja notarieksami sooritamine) ning on sooritanud notari asendaja eksami. Eksamikomisjoni koosseisu ja töökorra kinnitab justiitsminister .

(3) Isik, kes on nimetatud notari asendajaks, peab enne ametisse asumist andma justiitsministrile notari ametivande, kui ta ei ole seda varem teinud.

(4) Notari asendaja ametialased kohustused ja õigused algavad tema asendajakohale nimetamisega ja lõpevad asendajakohalt vabastamise päevast.

(5) Notari asendajale kohaldatakse vastavalt notari kohta käivaid sätteid.

§ 22. Notari asendaja tasu

(1) Käesoleva seaduse § 20 lõike 4 kohaselt nimetatud notari asendaja saab tasu Notarite Kojalt selle poolt nimetatud suuruses. Notari asendaja poolt tehtud ametitoimingute eest laekunud tasu läheb Notarite Kojale, kes kannab ka notaribüroo ülalpidamise kulud.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõigete 1 ja 2 kohaselt nimetatud notari asendaja saab tasu notarilt, keda ta asendab. Tasu suuruse määrab notar, tasu alammäära Notarite Koda.

§ 23. Notari asendaja vastutus

(1) Notari asendaja vastutab notariga samadel alustel.

(2) Notari taotlusel nimetatud notari asendaja (§ 20 lõiked 1 ja 2) tegevusega tekitatud varalise kahju eest vastutavad notar ja tema asendaja solidaarselt.

(3) Notarite Koja taotlusel nimetatud notari asendaja (§ 20 lõige 4) tegevusega tekitatud varalise kahju eest vastutavad Notarite Koda ja asendaja solidaarselt.

4. peatükk NOTARIKANDIDAAT

§ 24. Notarikandidaat

(1) Notarikandidaadiks võib saada Eesti kodanik, kelle suhtes pole teada ühtegi asjaolu, mis eeldaks sobimatust notarina töötamiseks.

(2) Notarikandidaadiks taotlejatele korraldab konkursi Notarite Koda. Konkursi tingimused ja korra määrab justiitsminister, ära kuulunud Notarite Koja ettepanekud .

(3) Notarikandidaadiks taotleja nimetab kandidaaditeenistusse justiitsminister.

§ 24¹. Notarikandidaadiks taotleja usaldusvääruse kontrollimine

[Notarikandidaadiks taotleja usaldusvääruse kontrollimisel kohaldatakse kohtute seaduse § 1171 .](#)
[RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]

§ 25. Kandidaaditeenistus

(1) Kandidaaditeenistus on justiitsministri poolt kinnitatud programmi alusel toimuv väljaõpe ning Notarite Koja poolt antud ülesannete täitmine. Kandidaaditeenistuses olevate notarikandidaatide arvu määrab justiitsminister. Kandidaadi teenistusalase tegevuse eest vastutab Notarite Koda. Notar tagab Notarite Koja poolt tema juurde suunatud notarikandidaadile väljaõppe eesmärgile vastava tegevuse.

(2) Notarikandidaadi väljaõppe kestab kaks aastat ja lõpeb notariksamiga. Notarite Koja ettepanekul võib justiitsminister väljaõppe kestust muuta.

(3) Pärast notarieksami sooritamist jätkab notarikandidaat kandidaaditeenistust, täites Notarite Koja poolt antavaid ülesandeid. Notarikandidaadil ei ole õigust teha notari ametitoiminguid enda nimel, välja arvatud juhul, kui ta on nimetatud notari asendajaks.

§ 26. Notarikandidaadi tasu

Notarikandidaat saab kandidaaditeenistuse ajal Notarite Kojalt kuutasu vähemalt neljakordse Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära ulatuses. Notarite Koda võib tasu suurendada.
[RT I 2002, 64, 390- jõust. 29.07.2002]

§ 27. Notariksam

(1) Väljaõppeprogrammi edukalt täitnud notarikandidaat peab sooritama notarieksami. Eksamikomisjoni koosseisu ja töökorra kinnitab justiitsminister .

(2) Notarikandidaat esitab enne notarieksamit Notarite Kojale aruande väljaõppe kohta.

(3) Notarikandidaati juhendav notar esitab enne notarieksamit Notarite Kojale arvamuse notarikandidaadi sobivuse kohta notarina töötamiseks.

§ 28. Kandidaaditeenistuse lõppemine

(1) Kandidaaditeenistuse lõpetab justiitsminister Notarite Koja ettepanekul.

(2) Kandidaaditeenistus lõpetatakse järgmistel alustel:

- 1) notarikandidaadi algatusel;
- 2) seoses notarikandidaadi tunnistamisega sobimatuks notarina töötamiseks;
- 3) kui notarikandidaat pärast notarieksami sooritamist mõjuva põhjusega ei taotle konkursi alusel täidetavat notari ametikohta;
- 4) kui notarikandidaadile on määratud distsiplinaar karistuseks kandidaaditeenistuse lõpetamine.

(3) Kandidaaditeenistus lõpeb notariks nimetamisega.

5. peatükk NOTARI AMETITEGEVUS

§ 29. Notari ametitoimingud

(1) Isikute taotlusel ja tõestamisseaduses sätestatud korras notar:

- 1) tõestab tehinguid ja tahteavaldusi, allkirja ja ära kirja õigsust ning dokumendi tõlke õigsust või tõlkija allkirja õigsust;
- 2) tõestab muid õigusliku tähendusega sündmusi ja asjaolusid, sealhulgas hääletamis-, loosimis- ja liisuheitmise tulemusi ning mereproteste;
- 3) võtab hoiule ja annab edasi raha, väärtpabereid ja väärtasju;
- 4) väljastab registriseisu tõendeid ja registri väljatrükke;
- 5) koostab varaloendeid;
- 6) edastab avaldusi ja teateid;
- 7) viib läbi ja tõestab vabatahtlikke enampakkumisi;
- 8) annab välja Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 44/2001 (EÜT L 12, 16/01/2001, lk 1–23) kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades lisas VI kehtestatud tüüpvormile vastavaid tunnistusi Eesti Vabariigis täitmisele kuuluvate notariaaldokumentide koostamise kohta.

(2) Notar lahendab pärimisasju pärimisseaduses sätestatud juhtudel ja korras .

(3) Notar säilitab notariaaldokumente ja väljastab nende ära kirju seadusega kehtestatud korras.

(4) Notar salvestab enda koostatud notariaalaktid digitaalsesse notariaalarhiivi (§ 44¹) ning kinnitab salvestatud andmete vastavust originaaldokumendile. Notariaalmärkega dokumendi salvestab notar digitaalsesse notariaalarhiivi juhul, kui notar säilitab selle originaaldokumendi tõestamisseaduse § 46 lõike 3 kohaselt ning see on tehniliselt võimalik.

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 30. Õigusabi ja esindamine

(1) Notari kohustuseks on ametitoimingus osalejate õiguslik nõustamine ning vastavate dokumendiprojektide koostamine.

(2) Kui osalejad ei ole määranud teisiti või kui seadus ei sätesta teisiti, esindab notar osalejaid ametitoiminguga seoses kohtu- ja haldusasutuses, sealhulgas:

- 1) koostab ja esitab tõestatud tehingu registreerimiseks avalduse, samuti avalduse tagasivõtmise avalduse;

2) koostab ja esitab vastulauseid tõestatud tehingu osas registripidaja tegevuse vaidlustamiseks.

(2¹) Osalejate nimel tehtud avaldus ja vastulause, millel on notari allkiri ja pitsatijäljend, kehtib kui notariaalselt kinnitatud avaldus või vastulause. Allkirja õigsuse notariaalset kinnitamist ja eraldi volitust osalejate esindamiseks ei ole vaja.

(2²) Osalejate soovil on notar õigustatud ja kohustatud koostama ja edastama tõestatud tehinguga seotud teateid ja taotlusi, mis õiguskäibes sellise tehinguga tavapäraselt kaasnevad .

(2³) Käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud ametikohustuse ulatuse määrab justiitsminister.

(3) Kui seadus ei sätesta teisiti, peavad kohtu- ja haldusasutused esitama notarile tema nõudel ametitoimingu tegemiseks vajalikke dokumente või nende ärakirju.
[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 31. Registreerimise tõendid ja registreerimise väljatrüki

(1) Notar annab välja äriregistri ning mittetulundusühingute ja sihtasutuse registri andmete alusel tõendeid juriidilise isiku olemasolu, aadressi, esindusõiguslike isikute ja muude õiguslike asjaolude kohta. Tõendil on samasugune tõenduslik jõud nagu kohtu registriosakonna poolt väljaantud tõendil või ärakirjal.

(2) Notar võib registreerimise tõendi välja anda üksnes siis, kui ta on eelnevalt kontrollinud aluseks olevaid registriandmeid või registrikaardi ärakirja. Ta peab tõendile märkima registriandmetega tutvumise või ärakirja väljastamise kuupäeva.

(3) Kui registreid peetakse kinnistusraamatusseaduse (RT I 1993, 65, 922; 1999, 44, 511) 10¹ peatüki või äriseadustiku (RT I 1995, 26/28, 355; 1998, 91-93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373) 9. peatüki kohaselt elektrooniliselt, peab notaribüroo olema registriga arvutivõrgu kaudu ühenduses. Soovi korral väljastab notar arvutiregistri kinnitatud väljatrüki.

§ 32. Vannutamine

Notar võib vannutada ja vande all antavat kirjalikku tunnistust üksnes siis tõestada, kui see on vajalik välisriigi õiguse või välisriigi ametivõimude nõuete kohaselt või muul viisil välismaal õiguste tuvastamiseks.

§ 33. Hoiustamine

(1) Notar võib hoiule võtta raha, väärtpabereid, väärtasju ja dokumente, kui hoiustamine on seotud tema poolt tõestatava tehinguga ja hoiulevõtmist taotleval isikul on tehingust tulenev õigustatud huvi tehingu täitmise tagamiseks hoiustamise teel. Notar ei võta hoiule muid asju ega sularaha. Seadusega võib ette näha ka muid hoiustamisjuhtumeid.

(2) Hoiulevõtmise aluseks on hoiustamist taotleva isiku notariaalselt kinnitatud avaldus, kui see ei sisaldu juba tagatava tehingu kohta koostatavas notariaalaktis.

(3) Hoiustatu käsutamine on lubatud üksnes hoiustatu väljaandmiseks õigustatud isikule või tema poolt nimetatud kolmandale isikule või hoiustatu tagastamiseks hoiustajale.

(4) Notar keeldub hoiustatu käsutamisest, kui käsutamisega rikutaks tagatava tehingu sõlminud isikute või kolmandate isikute õigusi.
[RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

§ 34. Enampakkumine

(1) Notar on pädev läbi viima ja tõestama kinnisasja ja kinnistatud laeva vabatahtlikku enampakkumist.

(2) Vallasasja enampakkumist võib notar läbi viia ja tõestada üksnes siis, kui see on seotud kinnisasja või kinnistatud laeva enampakkumisega või notari poolt tõestatud vara jagamisega.

§ 35. Notari ametitoimingu alluvus ja tegemise koht

(1) Notari ametitoimingu võib teha isiku taotlusel ükskõik milline notar, välja arvatud juhul, kui seadus on sätestanud, et antud liiki toiminguid võib teha ainult teatud tööpiirkonna notar.

(2) Notar teeb ametitoimingud oma büroos.

(3) Notari ametitoimingut taotleva isiku soovil teeb notar põhjendatud juhtudel toimingu oma tööpiirkonnas isiku poolt näidatud kohas.

(4) Käesoleva seaduse § 29 lõike 1 punktis 8 nimetatud tunnistuse väljastab tehingu tõestanud notar. Ametist lahkunud notari poolt tõestatud tehingu kohta võib tunnistuse välja anda ükskõik milline sama tööpiirkonna notar.

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 36. Notari ametitoimingu tegemise tähtaeg

Notar teeb ametitoimingu pärast seda, kui on olemas kõik vajalikud dokumendid ja tehtud ettenähtud maksed.

§ 37. Notari ametitoimingu edasilükkamine ja peatamine

(1) Notari ametitoiming lükatakse edasi:

- 1) täiendavate andmete või dokumentide kogumise puhul kuni nende saamiseni;
- 2) ekspertiisi tegemise puhul kuni eksperdiarvamuse saabumiseni;
- 3) asjast huvitatud isiku taotlusel, kes soovib kohtus vaidlustada notari ametitoimingu sisusse puutuvat fakti või õigust kuni 10 päevaks.

(2) Notari ametitoimingu tegemine peatatakse kohtu sellekohase teate alusel kuni õigusliku vaidluse lahendamiseni kohtus.

(3) Notari ametitoimingu edasilükkamisel või peatamisel ei anna notar selle toimingu raames välja tõestamiseseaduse alusel koostatud dokumente, nende algärakirju ega ärakirju.

§ 38. Notari ametitoimingute tegemise õiguse piirangud

(1) Ametitoimingute tegemisel peab notar arvestama tõestamiseseaduse §-des 3, 4, 7 ja 8 sätestatuga.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangute kohaldamisel toimingu suhtes, mida võib teha ainult teatud tööpiirkonna notar, tekib olukord, kus ükski selle piirkonna notar ei ole toimingu tegemiseks õigustatud, määrab õigustatud notari justiitsminister.

§ 39. Notari ametitoimingute registreerimine ja aruandlus

(1) Kõik notari ametitoimingud registreeritakse ametitoimingute raamatus.

(2) [Notari ametitoimingute raamatute liigid, vormi ja pidamise korra kehtestab justiitsminister](#) .

(3) Vajaduse korral antakse selle isiku kirjaliku avalduse alusel, kelle taotlusel või kelle suhtes toiming tehti, talle väljavõtte ametitoimingute raamatust.

(4) [Notar esitab justiitsministrile iga kvartali kohta oma ametitegevuse statistilise aruande. Justiitsminister määrab kindlaks aruandluseks vajalike andmete loetelu ning aruande esitamise viisi](#) .

§ 40. Ametitoimingu tegemisest keeldumine

(1) Notar keeldub ametitoimingu tegemisest ainult seaduses sätestatud põhjustel.

(2) Isikule, kellele notar keeldus ametitoimingut tegemast, annab notar isiku nõudmisel hiljemalt kolme tööpäeva jooksul, keeldumise päevast arvates, dokumendi, milles on toodud keeldumise põhjused.

(3) Notar on kohustatud selgitama isikule, kellele ta keeldus ametitoimingut tegemast, keeldumise peale kaebamise korda, sealhulgas õigust nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti.

(4) Isik, kellele notar keeldus ametitoimingut tegemast, võib nõuda selle tegemist halduskohtumenetluse korras.

§ 41. Notari ametitoimingute tegemine välismaalastele

Teiste riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud võivad isiklikult või oma esindajate kaudu taotleda notari ametitoimingute tegemist samas korras nagu Eesti kodanikudki.

§ 42. [Kehtetu - [RT I 2001, 93, 565-](#) jõust. 01.02.2002]

6. peatükk

NOTARITE KODA

§ 43. Notarite Koja õiguslik seisund

(1) Notarite Koda on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille liikmeks on kõik notarid.

(2) Notarite Koda tegutseb käesoleva seaduse ning oma põhikirja alusel, mille võtab vastu Notarite Koja koosolek ja kinnitab justiitsminister .

(3) Notarite Koja põhikirjas sätestatakse Notarite Koja organite töökorraldus, organite ning notarite vahelised õigussuhted, Notarite Koja asjaajamise ja majandamise kord ning reguleeritakse muid Notarite Koja pädevuses olevaid küsimusi.

(4) Järelevalvet Notarite Koja tegevuse õiguspärasuse üle teostab justiitsminister, kes võib nõuda Notarite Koja eestseisuselt järelevalve teostamiseks vajalike dokumentide esitamist ja protestida halduskohtus Notarite Koja organi akti või toimingut.

(5) Notarite Koda esitab justiitsministrile tema määratud ajal aruande Notarite Koja, notarite ja notarikandidaatide tegevuse, sealhulgas Notarite Koja poolt käesoleva seaduse § 44 lõike 2 punkti 7¹ alusel notaritele hüvitatud summade ning notari tasu maksmisest vabastamise juhtude arvu ja liigi kohta lõppeval aastal ning töökava Notarite Koja põhiliste ülesannete täitmiseks järgneval aastal.

(6) Justiitsminister, otsustades oma pädevusse kuuluvaid notariaadialaseid küsimusi, kuulab eelnevalt ära Notarite Koja arvamuse ja ettepanekud.

(7) Notarite Koda registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris selle registri põhimääruses sätestatud korras.

[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 44. Notarite Koja tegevus

(1) Notarite Koja eesmärgiks on:

- 1) valvata notarite kohusetundliku ja laitmatu ametipidamise, kutse-eeetika järgimise ja väärika käitumise üle;
- 2) ühtlustada notarite ametialast praktikat;
- 3) korraldada notarite ning notaribüroode töötajate koolitust;
- 4) korraldada kandidaaditeenistust;
- 5) osutada justiitsministrile kaasabi käesoleva seaduse §-s 5 nimetatud järelevalve teostamisel;
- 6) digitaalse notariaalarhiivi haldamine ja korraldamine;
- 7) notari tasu maksmisest vabastamise kohta tehtud kohtulahendite täitmine.

(2) Oma eesmärkide täitmiseks Notarite Koda:

- 1) esindab notareid ametiasutuste ning muude kodu- ja välismaiste institutsioonide juures;
- 2) koostab soovitusi notarite ametialase praktika ühtlustamiseks;
- 3) nõuab notaritelt kirjalikke selgitusi nende suhtes esitatud kaebuste kohta, vajadusel teeb justiitsministrile ettepaneku distsiplinaarmenetluse algatamiseks;
- 4) kehtestab notarite kohustuslikud maksed Notarite Kojale;
- 5) loob Notarite Koja juurde palgalisi ametikohti;
- 6) eraldab oma eelarvest raha notarile, kelle tulu on temast mittesõltuvatel asjaoludel ametipidamiseks ebapiisav, kuid kelle ametisolek on hädavajalik vastava tööpiirkonna elanike teenindamiseks;
- 7) vajadusel toetab oma eelarvest pensionil olevaid notareid ja nende pereliikmeid;
- 7¹) hüvitab oma eelarvest notari tasu maksmisest täieliku või osalise vabastamise korral notarile kohtulahendis märgitud notari tasu selle osa, mille tasumisest taotleja vabastati;
- 8) võib omandada ja käsutada kinnis- ja vallasvara, mis on vajalikud käesolevas seaduses nimetatud ülesannete täitmiseks;
- 9) kasutab teisi seaduse ja põhikirjaga kooskõlas olevaid tegevusviise.

(3) Notarite Kojal on õigus anda kooskõlas käesoleva seaduse ja teiste õigusaktidega täpsustavaid, notaritele siduvaid juhendeid:

- 1) käesoleva seaduse § 2 lõigetes 3 ja 4, § 11 lõikes 6 ning §-s 12 sätestatu tagamiseks;
- 2) ametitoimingus osalejate ning kolmandate isikute varaliste huvide kaitseks;
- 3) ühise büroo pidamise ja ühiste ametiruumide kasutamise kohta;
- 4) notari avalikkuse ees esinemise ning notaribüroo välise tähistuse kohta;
- 5) notaribüroo töötajate töökoormuse ja väljaõppe korraldamise kohta;
- 6) notari erialase täiendõppe mahu ja selles osalemise kohta;
- 7) väljaspool notaribürood ja notari tööpiirkonda ametitoimingute tegemise kohta;
- 8) notarikandidaadile notaribüroos antava väljaõppe kohta;
- 9) ametikohustuste kohta suhtlemisel teiste notarite, kohtute, ametiasutuste ja advokaatidega ning tõestamismenetlusse kaasatud isikutega.

[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 44¹. Digitaalne notariaalarhiiv

(1) Digitaalses notariaalarhiivis säilitatakse notarite poolt käesoleva seaduse § 29 lõike 4 alusel salvestatud andmeid.

(2) Digitaalse notariaalarhiivi andmetele laieneb käesoleva seaduse §-s 3 sätestatud saladuse hoidmise kohustus. Notarite Koda ja notarid tagavad digitaalse notariaalarhiivi andmekaitse. Andmetöötlus kolmandate isikute poolt on lubatud vaid juhul, kui saladuse hoidmise kohustus ning andmekaitse nõuete täitmine on tagatud.

(3) Digitaalsele notariaalarhiivile juurdepääsu õigus on üksnes notaril ja tema asendajal. Notaril on juurdepääs enda salvestatud andmetele. Juurdepääs muudele andmetele on lubatud juhul, kui seda lubab isik, kelle taotlusel või kelle suhtes ametitoiming tehti, või tema esindaja. Samuti võib notar kontrollida teise notari poolt salvestatud andmeid, kui talle on tõestamistoimingu alusena esitatud teise notari tehtud notariaalakt või -märke.

(4) Kui notar on seaduse kohaselt kohustatud või õigustatud dokumente esitama kohtu kinnistusosakonnale või registriosakonnale, edastab notar lisaks paberdokumendile ka digitaalsesse notariaalarhiivi salvestatud andmed.

(5) Notarite Koda kehtestab juhendi digitaalse notariaalarhiivi pidamiseks, sealhulgas notari ametitegevuse raamatute andmete lisamise, andmete salvestamise, salvestatud andmete originaaldokumendile vastavuse kinnitamise, andmetele juurdepääsu tehniliste tingimuste ning saladuse hoidmise kohustuse ja andmekaitse tagamise kohta.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmeedastuse tingimused ning korra kehtestab justiitsminister. [RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

§ 45. Notarite Koja õigus kasutada riigivapi kujutist

(1) Notarite Kojal on Eesti riigivapi kujutisega pitsat.

(2) Notarite Kojal on õigus kasutada dokumentidel ja siltidel Eesti riigivapi kujutist.

§ 46. Notarite Koja Interneti-kodulehekülj

Notarite Koda teeb oma Interneti-koduleheküljel kättesaadavaks avalikkusele vajaliku teabe notarite kohta, eelkõige notaribüroode aadresside, vastuvõtuaegade ja sidevahendite numbrite kohta.

§ 47. Notarite Koja koosoleku kokkukutsumine ja otsuste vastuvõtmine

(1) Notarite Koja korralised koosolekud toimuvad üks kord aastas.

(2) Erakorralised koosolekud kutsutakse kokku:

- 1) Notarite Koja eestseisuse algatusel;
- 2) justiitsministri ettepanekul;
- 3) vähemalt 1/5 Notarite Koja liikmete nõudel.

(3) Koosoleku kutsub kokku Notarite Koja eestseisus, teatades oma liikmetele koosoleku aja, koha ja päevakorra vähemalt kaks nädalat ette.

(4) Justiitsminister kutsub Notarite Koja koosoleku kokku, kui lahendamist vajavad edasilükkamatud notariaati puudutavad probleemid (käesoleva paragrahvi lõike 2 punkt 2). Justiitsminister määrab ka koosoleku päevakorra. Erakorralise koosoleku kokkukutsumisel võib justiitsminister teha ettepaneku uue eestseisuse valimiseks, kui Notarite Koda ei ole olulisel määral suutnud täita tema ees seisvaid ülesandeid.

(5) Koosolekust võtab Notarite Koja liige osa isiklikult või esindaja kaudu. Esindajaks võib olla teine notar volikirja alusel.

(6) Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellel on esindatud vähemalt 2/3 Notarite Koja liikmete üldarvust. Koosoleku otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega.

§ 48. Notarite Koja koosoleku pädevus

(1) Notarite Koja koosolek võib oma päevakorda võtta ja otsustada kõiki Notarite Koja pädevusse kuuluvaid küsimusi.

(2) Ainult koosolek võib otsustada järgmisi küsimusi:

- 1) põhikirja vastuvõtmine;
- 2) käesoleva seaduse § 44 lõikes 3 nimetatud juhendite andmine;
- 3) eestseisuse valimine;

- 4) aastaeelarve kinnitamine;
- 5) notarite poolt Notarite Kojale tehtavate kohustuslike maksete suuruse kehtestamine;
- 6) majandusaasta aruande kinnitamine;
- 7) revisjonikomisjoni valimine;
- 8) aukohtu valimine;
- 9) audiitori määramine.

(3) Koosolek võib anda eestseisusele õiguse teha mõjuvatel põhjustel Notarite Koja eelarves muudatusi, mis esitatakse järgmisele koosolekule kinnitamiseks.

§ 48¹. Notarite Koja organite valimine

(1) Notarite Koja organid valitakse Notarite Koja koosolekul järgmiste põhimõtete kohaselt:

- 1) iga organi liikmed valitakse eraldi;
- 2) hääletamine on salajane;
- 3) valituks osutub rohkem hääli saanud kandidaat, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teistsugust hääletamise nõuet.

(2) Notarite Koja eestseisust valides valitakse kõigepealt Notarite Koja esimees ja aseesimees ning siis ülejäänud eestseisuse liikmed.

(3) Notarite Koja esimehe valimisel osutub valituks kandidaat, kelle poolt on antud üle poole hääletamisest osavõtnute häältest. Kui ükski kandidaat ei ole saanud vajalikku häälteenamust, korraldatakse valimiste teine voor kahe enim hääli saanud kandidaadi vahel. Selles voorus teisest kandidaadist rohkem hääli saanud kandidaat osutub valituks. Häälte võrdse jagunemise korral heidetakse liisku.

[RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

§ 49. Notarite Koja eestseisuse koosseis ja istungid

(1) Notarite Koja eestseisus koosneb Notarite Koja esimehest, aseesimehest ning eestseisuse liikmetest.

(2) Eestseisus valitakse kolmeks aastaks.

(3) Eestseisuse istungid toimuvad üldjuhul üks kord kuus ja need kutsub kokku Notarite Koja esimees.

[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 50. Notarite Koja eestseisuse ja esimehe pädevus ning saladuses hoidmise kohustus

(1) Notarite Koja eestseisus täidab Notarite Koja koosolekute vahelisel ajal kõiki Notarite Koja ülesandeid, mis ei kuulu revisjonikomisjoni, aukohtu või eranditult Notarite Koja koosoleku pädevusse. Eestseisus tagab Notarite Koja põhikirja täitmise ning Notarite Koja koosolekute otsuste elluviimise.

(2) Notarite Koja esimees esindab Notarite Koda kõigis õigustoimingutes.

(3) Notarite Koja eestseisusesse, revisjonikomisjoni ja aukohtusse kuuluvad notarid ning Notarite Koja teenistujad ei tohi avaldada neile nende tegevusega teatavaks saanud andmeid notari ametitoimingute sisu kohta. Nad võivad neid andmeid kohtus avaldada ainult eestseisuse loal. Andmete saladuses hoidmise kohustus säilib ka pärast Notarite Koja organi koosseisust või Notarite Koja teenistusest lahkumist.

§ 51. Revisjonikomisjon

(1) Notarite Koja revisjonikomisjon revideerib Notarite Koja majandustegevust ja asjaajamist oma algatusel või vähemalt 1/5 notarite nõudel.

(2) Eestseisus esitab Notarite Koja majandusaasta aruande enne Notarite Koja koosolekule kinnitamiseks esitamist revisjonikomisjonile arvamuse avaldamiseks.

(3) Revisjonikomisjon valitakse vähemalt kolmeliikmelisena kuni kolmeks aastaks. Revisjonikomisjoni liige ei või kuuluda eestseisusesse ega aukohtusse.

(4) Revisjonikomisjon võtab otsuseid vastu liikmete poolthäälte enamusega.

§ 52. Aukohus

(1) Notarite Koja aukohus arutab notari, eestseisuse või revisjonikomisjoni algatusel notari ametipidamise, kutse-eeetika ja käitumise kohta esitatud kaebusi. Poolte soovil lahendab aukohus vahekohtuna notarite omavahelisi auasju.

(2) Aukohtul on õigus nõuda asja arutamisel asjaosalistelt selgitusi. Asjaosalistel on õigus viibida asja arutamise juures.

(3) Aukohtu seisukohad arutusel olnud asjade kohta tehakse teatavaks kõigile notaritele. Aukohtul on õigus teha eksimuse korral notarile märkus. Vajadusel teeb aukohus justiitsministrile ettepaneku distsiplinaarmenetluse algatamiseks.

(4) Aukohus valitakse vähemalt kolmeliikmelisena kuni kolmeks aastaks. Koos liikmetega valitakse sobiv arv asendusliikmeid ja määratakse asendamise kord.

(5) Aukohus võtab otsuseid vastu liikmete poolthääle enamusega. Kui aukohtu liige ei saa arutatavas asjas olla erapooletu, peab ta arutamisest taanduma. Taandunud liiget asendab asendusliige.

(6) Aukohtu liige ei või kuuluda eestseisusesse ega revisjonikomisjoni.

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 53. Tõestamisõiguslikud isikud ja asutused

(1) Tõestamistoiminguid võivad notari asemel teha järgmised ametiisikud ja -asutused:

- 1) konsulaarametnik - konsulaarseaduses sätestatud tingimustel;
- 2) valla- ja linnasekretär - dokumendi ärakirja ja väljavõtte õigsuse kinnitamisel, allkirja (sh allkirjanäidise) õigsuse kinnitamisel, auto kasutamise volikirja tõestamisel, pensioni, elatisraha ja toetuste vastuvõtmise volikirja tõestamisel;
- 3) avalik arhiiv - arhivaali ärakirja ja väljavõtte ning arhiiviteatise õigsuse kinnitamisel;
- 4) kohtunik, kohtunikuabi, kohtu kantsleijuhataja, kohtu arhivaar ning kinnistus- ja registrisekretär - kohtus säilitatava dokumendi ärakirja ja väljavõtte õigsuse kinnitamisel;
- 5) vannutatud maamõõtja - piiriprotokollil ning kinnisasja piiri muutmiseks antud nõusolekul oleva allkirja õigsuse kinnitamisel;
- 6) vandetõlk - dokumendi tõlke ja selle ärakirja õigsuse kinnitamisel;
- 7) vangladirektor - kinnipeetava ja vahistatu allkirja õigsuse ning kinnipeetava taotlusel dokumendi ärakirja ja väljavõtte õigsuse kinnitamisel.

(2) Justiitsministril on õigus anda määrusi käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3, 4 ja 7 nimetatud isikute ja asutuste pädevuses olevate tõestamistoimingute vormistamise, registreerimise ja Justiitsministeeriumile sellekohase statistilise aruandluse esitamise kohta.
[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 54. Notari atesteerimine

(1) Notarid, kes on nimetatud või nimetatakse ametisse enne 2002. aasta 1. jaanuari, kuuluvad atesteerimisele. Atesteerimine viiakse läbi ajavahemikus 2003. aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

(2) Atesteerimisel kontrollitakse notari teadmiste ja kutseoskuste vastavust ametikohale. Atesteerimine toimub eksami vormis, mille sisu ja toimumise kava kinnitab justiitsminister.

(3) Atesteerimise viib läbi atesteerimiskomisjon (edaspidi *komisjon*). Komisjoni kuuluvad kaks Justiitsministeeriumi ametnikku justiitsministri määramisel, kaks Notarite Koja poolt nimetatud notarit, kaks Riigikohtu esimehe poolt nimetatud kohtunikuabi ja kaks akadeemilise õigusteadusliku kõrgharidusega isikut justiitsministri määramisel. Komisjoni töökorra ja koosseisu kinnitab justiitsminister.

(4) Komisjoni otsusega loetakse notar ametikohale vastavaks või mittevastavaks.

(5) Atesteerimisel ametikohale mittevastavaks tunnistamise korral või mõjuva põhjuseta atesteerimisele mitteilmumise korral määrab komisjon atesteeritavale tähtaja, mille möödumisel toimub kordusatesteerimine. Kordusatesteerimisele ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 teises lauses nimetatud lõpptähtaega.

(6) Kordusatesteerimisel ametikohale mittevastavaks tunnistamise korral või mõjuva põhjuseta kordusatesteerimisele mitteilmumise korral vabastab justiitsminister notari ametist.

(7) Notaril on õigus esitada kohtusse kaebus tema ametist vabastamise peale ühe kuu jooksul vabastamise otsusest teatamise päevast arvates.

§ 55. Kandidaaditeenistuse erisused

(1) Vähemalt kaheaastase staažiga notaribüroo töötaja, kellel on akadeemiline õigusteaduslik kõrgharidus, võib sooritada notari eksami ilma kandidaaditeenistusse astumata ja osaleda notari ametikoha täitmise konkursil

kuni 2002. aasta 31. detsembrini. Notari ametisse nimetatuna kuulub ta atesteerimisele käesoleva seaduse § 54 kohaselt.

(2) Justiitsminister võib kuni 2003. aasta 31. detsembrini lühendada õiguskäibe vajadustest lähtudes notari kandidaaditeenistust kuni kuue kuuni.

§ 56. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 57. Rakendamismäärused

Justiitsminister annab määrusi :

- 1) notari ametitoimingute vormistuslikes ja tehnilistes küsimustes, sealhulgas notari ametipitsati kasutamise kohta;
- 2) notari eksami korraldamise kohta;
- 3) notari asendamise korra kohta;
- 4) järelevalve korraldamiseks notarite ja Notarite Koja üle;
- 5) notari ja Notarite Koja poolt statistiliste aruannete koostamise ja esitamise kohta;
- 6) käesoleva seaduse §-s 33 nimetatud ametitoimingute tegemise korra kohta;
- 7) Notarite Koja ettepanekul digitaalse notariaalarhiivi kasutuselevõtmise tähtaja kohta.

[RT I 2001, 93, 565- jõust. 01.02.2002]

§ 58. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub samaaegselt tõestamisseadusega.

(2) Käesoleva seaduse § 29 lõike 1 punkt 8 ja § 35 lõige 4 jõustuvad eraldi seadusega Eesti liitumisel Euroopa Liiduga.

[RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]